

Skipafelagið Føroyar og Eimskipafelag Íslands.

Ein onnur samanbering.

I hesum blað nr. 28 skrivar „Ein lutaeigari“ grein og her saman ástandin millum hesi bæði omanfyri nevndu feløg.

Sum heildarárvirkan greinarinnar mugu lesandari bláðsins fáa, at hitt íslenska skipafelagið arbeiðir betur enn hitt føroyska, og tá tilíik áskoðan kann hugast af æla vónloysi í barmi føroyskra skipafelagsvina, er tað ikki beint at lata grein lutaeigarans vera einastu ávirkan, lesandari fáa í hesum máli, tí ikki gævur hon í ollum lutum hina sonnu mynd av víðurskiftinum. Tey töl, sum fram eru ferd í íslenskum blóðum, og sum lutaeigarinn hevur litið á, munnu vera tikin úr „Skýrslu Eimskipafelagsins“ og ikki úr roknskapi tess, — og geva tey tí ikki rætta mynd. Tað, at Eimskipafelagið siglir fyri lægri farmagjald enn Skipafelagið Føroyar, er heldur ikki heilt rætt, hitt mótsætta er nærri sannleikanum. Tá lutaeigari nevnir ríkisstudningin, ið Skipafelagið fær, hví so ikki eisini nevna ríkisstudningin, sum Eimskipafelagið fær, tí tað fær ríkisstudning: 60 túsund beinvegis og onnur 60 túsund óbeinvegis.

Eg skal loyva mær at prógva hesa áskoðan mína við tølum, ið tikin eru úr „Reikningur H. f. Eimskipafelags Íslands fyri árið 1927“.

Tá saman eru borin avlopini: 87.794 kr. hjá Skipafelagnum Føroyar við „Tjaldur“ móti 291.192 kr. hjá Eimskipafelagnum við sínum á skipum, so er hetta soleiðis at skilja, at hjá Skipafelagnum eru allir skrivstovukostnaðir og hartil rentugjaldið drigið frá, meðan einki av hesum útgjöldum er frádrigið hjá Eimskipafelagnum.

Skrivstovuútgjöld Eimskipafelagsins eru tilsamans 194.970 kr. og munurin millum útgjøgna og inngjøgna rentur er 100.732 kr.

Hesir útgjaldspostar, sum av eru tiknir í roknskapi Skipafelagsins, áður enn avlopið framgongur, eru ikki settir á sama hátt í roknskapi Eimskipafelagsins og fara, um so verður gjørt, avstað við øllum avlopinum hjá síðstnevnda felagi.

Æl sigir frágreiðingin, at øll 4 skip Eimskipafelagsins hava givið avlop av driftini, men tað er soleiðis at fata, at tað hava tey bert gjørt, tá administratiónsútgjöldini eru hildin úttanfyri driftina. Verða tær 191.970 krónurnar, sum gingnar eru í administratión, deildar í fjórðingar og hvør parturin lagdur á sítt skipið, gevur, í hvussu er, „Lagarfoss“ eitt tap uppá ca. 24600 kr.

Viðvíkjandi ríkisstudningi hjá hinum íslenska Eimskipafelagnum er soleiðis háttað, at á hovuðroknskapinum eru forðar til inngjalds 60.000 kr.; men byggja vit at roknskapinum fyri

hvørt skipið sær, siggja vit har fært til inngjalds fyri „Gullfoss“ 10.000 kr., fyri „Góðafoss“ 14.000 kr., fyri „Villemoes“ 22.000 kr. og fyri „Brúarfoss“ 14.000 kr. av styrki til strandferðar, so felagið hevur tilsamans 120.000 kr. í styrk.

Tað var sagt, at Eimskipafelagið siglir við lægri farmagjaldi enn Skipafelagið; men hetta er tó ikki heilt rætt.

Sum ollum viðhavandi kunnugt, hevur farmagjaldið til Íslands altið ligið ca. 10% lægri enn til Føroyar, og tá D. F. D. S. í bardaganum við Skipafelagið fyri 2 árum síðani setti farmagjaldið niður helst fyri at lokka Føroyingar at svíkja sítt eigna skipafelag, setti tað eisini farmagjaldið niður fyri Íslendssiglingina og forsvaraði seg yvir fyri okkara avlopum við tí, at hetta bert var ein av niðurgangandi konjunkturum neyðtúrvalig niðurstøting, sum fann stað, javnlaga og yvir alt. Hereftir skuldi farmagjaldið fyri Íslendssigling bert ligið 10% lægri enn fyri Føroyasigling, tá á jøvnum skuldi staðið; men eftirfylgjandi töl vilja vísa, at so er ikki. D. F. D. S. setti farmagjaldið nógv meira niður fyri Føroyar enn fyri Ísland, og liggur tað tí lægri har enn her, (meira enn 10% lægri). Føroyskir keypmenn hildu fast við „Tjaldur“, tó at vit ikki vóru mentir at seta niður, tað er teimum til rós; men Eimskipafelagið máttu fylgja við D. F. D. S. og seta niður.

Farmagjald fyri uppgerð		Fyri Skipafelagið Føroyar og Eimskipafelag Íslands	
1. Klasið (0-100 kg)	til Føroyar 125	til Íslands 300	
6	5,25	6,30	
7	6,30	8,30	
8	8,30	13,00	
9	11,00	15,00	
10	42,00	48,00	

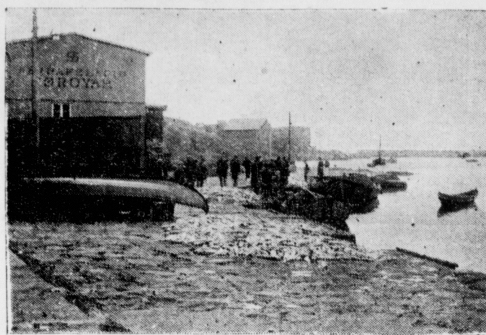
So stætt, kunnu vit ikki halda, at Skipafelagið Føroyar hevur siglt ringari í 1927 enn hitt íslenska Eimskipafelagið.

Eitt annað er, at síðstnevnda felagið er betur áberandi við ongir og pening til styrki og studning fyri driftina. Skipafelagið Føroyar eigir so at kalla ongan pening til at taka.

Bera vit saman status fyri bæði felögin, verður munurin ásynuligur.

Umfamt inntekurnar av sjálvari skipadriftini hevur felagið í Íslandi eina stóra innlögu í avgreiðuløn av vorum til og frá Reykjavík og til frá Keypmanna-havn: 56.633 kr. tilsamans. Tí næst innlögur av: Voru-goymslum húsaognum, fyri útgerð av teim skipum ríkið eig-

Á EYSTARI VÁG

Ólavssøkan í ár er skipað soleiðis:

Leygardag 28. juli.

1. Hornblástur í Tinganesi (Havnar Hornorkestur)	kl. 9 1/4	f. p.
2. Móttøka Norðmanna í Tinganesi	— 10	f. p.
3. Førgripagoymslan í Quillingsgarði opin	— 4-6	s. p.
4. Framsýning av heimavirki úti á Tinganesi	— 4-8	s. p.
5. Basarur fyri Sjómansheiminum	— 4	s. p.
6. Kappróður	— 5	s. p.
7. Samkoma fyri norðmonnum í Havnar klubba	— 8	s. p.
8. „Eingilskdansur“ í Sjótleikarhúsinum	— 9-12	s. p.
9. Kaffistovan opin allar 3 dagar.		

Inntøkan fer til Føroya Fólkaháskúla.

Sunnudagin 29. juli.

1. Føroysk gudstænasta	kl. 11	f. p.
2. Svimjing	— 12 1/2	f. p.
3. Kappróður	— 2 1/2	s. p.
4. Fólkapundur undir Varða	— 3 1/2	s. p.
5. Fótbóltur	— 3 1/2	s. p.
6. Førgripagoymslan opin	— 4-6	s. p.
7. Framsýning av heimavirki	— 4-8	s. p.
8. Føroyskur sjónleikur „Erasmus Montanus“ (týtt hevur Richard Long) í Sjótleikarhúsinum	— 6	s. p.
9. „Eingilskdansur“ í Sjótleikarhúsinum	— 9 1/2	s. p.
10. Fráferð Norðmanna	— 12	s. p.

Mánadagin 30. juli.

1. Gudstænasta	— 10	f. p.
2. Løgtingssetan byrjar	— 1	s. p.
3. Basarurin	— 4	s. p.
4. Førgripagoymslan	— 4-6	s. p.
5. Framsýningin	— 4-8	s. p.
6. Sjótleikurin „Erasmus Montanus“	— 7	s. p.
7. „Triumf“ dansur í Teatersalinum	— 9	s. p.

Kvinnur í føroyskum búnað

eiga ikki at tróta á Ólavssøku í Havn.

ur o. s. fr. ca. 114.731 kr. tilsamans.

Av hesum frammhjáðstørvum og hesum ognum, sum geva ágóða, má Eimskipafelagsins status verða betri enn skipafelagsins.

Væl hevur Eimskipafelagið stórar fastar skuldir enn, umframt lutapeningin ið er 1.680.750 kr.

Til Nederlandse Scheepshypothekbank, Rotterdam, 728.744 kr., til Københavns

Handelsbank 466.510 kr., lán í húsaognum 400.000 kr. og kreditorar 182.265 kr. Tilsamans (umframt lutapeningin) 1.377.525 kr.; men felagið hevur eisini stórar og virðisfullar ognir. Umframt skipini, sum 31. december 1927 vóru lókaði til virði ca. 2.500.000 kr. ein hóp av fastaognum.

Húsabygningar og innbúgv 670.000 kr., innstandandi í bankum, sparukossom og kassa 188.413 kr.; hartil kolupplag

Føroya Fólkaháskúli.

Vetrarskúli fyri dreingir frá 16. oktober til 15. mars. Bonarbræv um peningastyrk má innm. 15. oktober verða sent til antíð.

Teir sum ætla sær á FØROYA FÓLKAHÁSKÚLA mugu skila tað til í bonarbrævinum.

R. Rasmussen. Símun av Skarði

48.867 kr. Tryggingargjöld greidd í forhend 31.756 kr. og delitorar 168.553 kr.

Íslendingar vóru fyrr á veg enn vit Føroyingar til at slova skipafelag og fingið havið høvi á ferri peningagóðu eftirkrigstíðina at vinna sær ognir niðurfyri, tí standa teir betur at víggja enn vit, nú tær ringu tíðirnar koma.

Hovdu vit Føroyingar byrja við at keypa hina tiltiknu tuffuna „Heredia“ í 1914 (íkkí til at senda til Ameríku), men til at hava í pákomandi tiltelli, so sum tveir menn, tveir bert tveir lögtingsmenn ráddu til, so hovdu vit byrja í rettari tíð. At Skipafelagið Føroyar í heilatikði anir og virkuliga starvar enn, tiltross fyri øllum teimum ræðuliga óhappum, tí hevur verið fyri, er góðari stjónan og fólksins fustu trúgv á sakina fyri at takka. Vit mega endiliga ikki gloyma ta tokk, vit skylda teim monnum, sum av fyrstu hond reistu málið og fingi hugsjónina til royndar, tí uttan teirra stóra arbeiði og fasta árræði, hovdu vit einki skipafelag.

Hvonn týðning Skipafelagið fær fyri Føroyafólk eru vit ikki færr at siggja enn, tann dómur hoyrir søguni til; men latum okkum minnst til, at einki vinnumál hava Føroyingar verið so sameintir um at stýða sum hetta, og tað sum kann elva einum fólki til samhuga og samtøkur er vant at hera góðar fruktir.

Hvat driftini víðvíkur hava vit eftir ringum og fátækum evnum einki at skamma okkum yvir í samburði við okkara bróðafelag móti útnyrðingi í 1927.

R. Rasmussen.

Martinius Nielsen død.

Martinius Nielsen — hvis Hustru, Fru Oda Nielsen, for nogle Aar siden forlystede det thorshavnske Publikum i Lagtingssalen med sin Sang — er i disse Dage afgaaet ved Døden.

Indenfor den danske Teaterverden hørte han til de store. Danske Blade fortæller følgende interessante Tildragelse vedrørende Martinus Nielsen:

En Dag mødte Martinus Nielsen i Toldbodgade bag Casino en cyklende Slagterdreng med et Trug paa Nakken. Slagterdrengen sprang af Cyklen, tog Hatten ærbødigst af og spurgte: — Undskyld, Hr. Direktor! De skulde vel ikke have Brug for en Skuespiller?

Martinius Nielsen blev saa overvældet, at han bad ham komme op paa Kontoret næste Dag. Han kom — og blev antaget.

Slagterdrengen var Robert Storm Petersen.